

0476

Âsaf Hâlet Çelebi'nin üç mektubu

01 Ekim 2020

MUSTAFA KARA

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

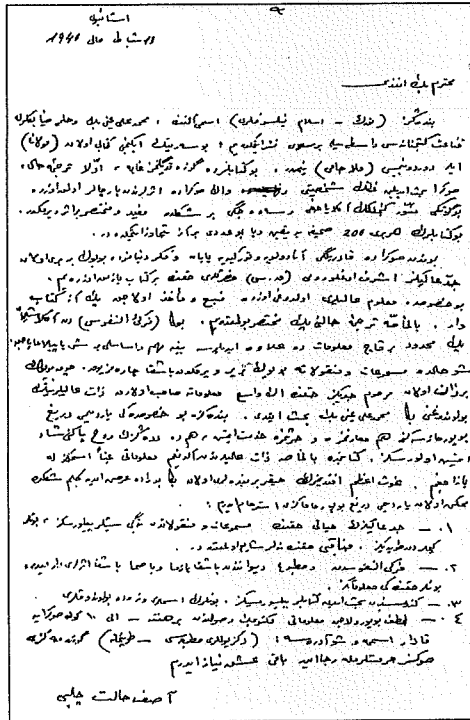
29 Aralık 1907-15 Ekim 1958 tarihleri arasında yaşayan Âsaf Hâlet Çelebi, Cumhuriyet döneminin şair ve yazarlarından biridir.¹ Babası, Mehmet Said Hâlet Bey Arapça, Farsça, Fransızca bilen, Kâdiri-Mevlevî neşvede biriydi. Oğlu da -Cumhuriyet döneminin özel şartlarının el verdiği ölçüde- aynı yolu takip edecektir.

He (İstanbul, 1942), *Lâmelif* (İstanbul, 1945), *Om mani padme hum* (İstanbul, 1953) isimli şiir kitaplarının yanında, Mevlânâ, Molla Cami ve Eşrefoğlu Rumî gibi sûfi, şair şahsiyetlerle ilgili kitaplar da yayımlayan Çelebi'nin, Buda ve Uzakdoğu mistisizmi ile ilgili neşriyatı da vardır. Aşağıda okuyacağınız mektuplar, Eşrefoğlu Rumî'nin *Divan*'ını hazırlarken Bursa Numaniye Dergâhı'nın şeyhi Safiyyuddin Efendi'den bilgi almak için yazılmıştır.² 1944'te yayımlanan *Eşrefoğlu Divanı*'nın önsözünde şöyle diyor: "Çoğu şair ve müellif olan Eşrefoğulları'nın eserleri bakımından pek zengin olduğunu bildiğim Bursa Umumi Kütüphanesini³ görmek maksadıyla küçük bir seyahat yaptım ve burda bana şifahi ve tahriri birçok malumat veren aynı aileden Safiyyuddin Efendi ile tanıştım." *Divan*'ın önünde yer alan 57 sayfalık Eşrefoğlu ve Eşrefiyye ile ilgili bölümde de zaman zaman Safiyyuddin Efendi'den aldığı şifahi bilgilerle işaret etmiştir.⁴

6.3.1940

Muhterem Beyefendi

İnâyet buyurduğunuz *Manâkıb* kitabını tetkik ettim.⁵ Zannedildiği gibi eski değildir. Esasen kitabın mukaddimesinde "Bu fakir-i pür-taksir Abdullah Veliyyuddin el-Bursevî bi kaderi'l-mahacce ve't-takat *Tefsir-i Arâis'i* mütalaa ederken.. ilh" denildiğine nazaran bu kitapta yalnız Eşrefzâde Abdullah er-Rûmî'nin menâkıbından değil, birçok meşâyih-i Eşrefiyye'nin de terceme-i hâllerinden bahsetmesine ve son menkabe olarak gösterdiği eş-Şeyh Musa Efendi el-Eşrefî'nin (vefatı 1153) de gösterilmesine nazaran müellifi olan Abdullah Veliyyuddin'in, Ahmed-i Sâlis veya Mahmud-ı Evvel devirlerinde yaşadığı ve bu kitabı yazdığı anlaşılıyor. Esasen kitabın ifadesinin siyak ve sibakından da bu anlaşılıyor. Köprülüzâde Fuat Bey eski birçok menâkıp kitabının mevcut olduğunu bendelerine söyledi. Bunları taharri ile meşgulüm. Yalnız bir aya kadar kitabımı ikmal etmiş bulunacağım efendimizden bilhassa

istirham ettiğim şu noktaların hallini ve bendelerine ihbarını niyaz etmekteyim.

1. Bilhassa Bursa Kütübhâne-i umûmîsinin Hâfız-ı kütübü beyefendiye⁶ gıyâbî hürmetlerimin iblâğıyla şunu rica ederim ki orada bulunan Eşrefzâde'nin telifi olan kitapların mukayyet oldukları numaralarla tarih-i tesvid veya tebyizleri, kaç sahifeden ibaret oldukları ve ne lisanla yazıldığı ve kâbilise aşağı yukarı neden bâhis olduğu,

2. Efendimizde mevcut olan listede Eşrefzâde'nin olduğu muhakkak olan risalelerin isimleri ve bu kitapların bugün nerede buldukları,

3. Eşrefzâde Abdullah Rûmî'ye ait başka bir menba' varsa bendelerine bildirmelerini istirham ederim.

Kitap için icab eden fişleri hazırladığım, eserlerden intihab edeceğim parçaları da kopye etmiş bulunduğum için yalnız bu malumatı beklemekteyim. Bursa kütüphanesi Hâfız-ı kütübü beyefendi bunu birkaç günde lutfedebilirler zannederim.

Bilhassa kayıtlı buldukları numaraları da lutfetmelerini tekraren ve ehemmiyetle rica ederim. Fikrî *Molla Cami*⁷ isimli kitabım

biteceğinden hâkipâyinize göndereceğim. Baki aşk u niyaz ederim efendim. Bende-i bendegân-ı Hazret-i bâzu'l-eşheb⁸

14.3.1940

Huzûr-ı Akdeslerine

Mektub-ı inâyetkârânelerini aldım. Efendimizi büyük zahmetlere soktuğumdan mahcub ve müteessir oldum. Ancak Hazret-i Pir Efendimizin⁹ îşârât-ı maneviyeleri ve izinleriyle bu işe memur edildiğimden, nesl-i pâkinden gelen Efendimizin irşadlarına muhtaç olmam da yine Hazret'in tensiblerine iktiran etmiş olsa gerek. Bursa'ya giden mensublarımdan bir hanım¹⁰ ihtimal Kütübhan-e-i Umûmiyye'ye giderek bu listeyi çıkartacaktır. Kendisine efendimizi ziyaret etmesini ve emr-i âlilerini telakki etmesini de tenbih ettim. Henüz gidip gitmediğini bilmiyorum.

Molla Cami isimli kitabımın son tashihlerini yaptığım da yakinen tamamlanacak ve saha-i intişara çıkacak. Derhal efendimize takdime ictisar edeceğim.

Bir iki güne kadar Eşrefoğlu'na ait fişleri yazmaya başlayacağım. On-on beş gün sonra da bunları tanzim ile asıl eseri yazmaya çalışacağım. Tashihleriyle beraber saha-yı intişara çıkması herhalde tahminime göre bir iki ay bulacaktır. İnşallah Bursa'nın en güzel zamanı olan mayısta kitapla gelip Efendimize aşk u niyaz edip İznik'e Makam-ı Pir'e yüz sürmek bu Fakir'e nasib olur.

Efendimizden aldığım *Menakıb* kitabının neşrine kadar makam-ı ihtiramda bendelerinde âriyet kalmasına müsaadelerini istirham ile dâmen-i mübarekinizden aşk u niyaz ederim efendim.

Bende-i bendegân-ı evliya

Âsaf Hâlet

İstanbul, 13 Şubat 1940 Salı

Muhterem Beyefendi

Bendeniz (Türk İslâm Filozofları) ismi altına Mehmet Ali Aynî Bey ve Hilmi Ziya beylerle Kanaat Kütübhanesi vasıtasıyla bir seri neşretmekteyim. Bu serinin ikinci kitabı olan *Mevlânâ* ile dördüncüsü *Molla Cami* benimdir. Bu kitaplarda gözettığımız gaye evvela terceme-i hâli, sonra bahsedilen zatın şahsiyeti ve en sonra da eserlerinden parçalar olmak